

Sygn. akt I C 1092/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2014r.

Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Wojciech Zatorski

Protokolant: Dominika Ćwieląg

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2014 roku w Świdnicy

na rozprawie w sprawie z powództwa (...) **Bank S.A. w W.**

przeciwko **K. P.**

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanej K. P. na rzecz strony powodowej (...) Bank S.A. w W. kwotę 18.464,77 (osiemnaście tysięcy, czterysta sześćdziesiąt cztery złote, siedemdziesiąt siedem groszy), a dalej idące powództwo, tj. co do odsetek oddala;

II. Płatność świadczenia zasądzonego w pkt I rozkłada na 31 miesięcznych rat płatnych do 15-go dnia każdego miesiąca, poczynając od pierwszego miesiąca po dacie prawomocności wyroku, z tym, że pierwsza rata płatna w kwocie 464,77 zł, a 30 kolejnych w kwotach po 600 zł.

III. Zasądza od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 2653,58 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

(...) Bank S.A. z siedzibą w W. wystąpiła przeciwko K. P. o zapłatę kwoty 18464,77 zł, wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 6 lutego 2013 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego stanowiska powód podał, iż dochodzona wierzytelność powstała w wyniku zawarcia przez strony w dniu 19 stycznia 2009 r. umowy o kredyt detaliczny nr (...). Pomimo precyzyjnie ustalonych zasad wykonania świadczenia przez pozwaną, nie wywiązała się ona z warunków umowy. Strona powodowa wystawiła w dniu 5 lutego 2013 roku wyciąg z ksiąg banku, w którym stwierdza wymagalność wyżej opisanego roszczenia. Zadłużenie wynosi łącznie 18464,77 zł, w skład którego wchodzi: niespłacona kwota wierzytelności głównej wynikającej z umowy – 13565,39 zł, odsetki umowne za okres korzystania z kapitału naliczone wedle stopy procentowej 21% w okresie od dnia 22 listopada 2010 roku do dnia 4 marca 2011 roku – 0 zł, odsetki za opóźnienie naliczone od kwoty kapitału od dnia 22 listopada 2010 roku do dnia 5 lutego 2013 roku wedle aktualizowanej stopy procentowej w wysokości czterokrotności zmiennej stopy oprocentowania kredytu lombardowego NBP - w łącznej kwocie 4899,38 zł, opłaty umowne – 0 zł.

W odpowiedzi – pismami procesowymi z dnia 29 lipca 2014 roku i z dnia 21 października 2014 roku pozwana wskazała na swoją bardzo ciężką sytuację zdrowotną i majątkową oraz na poważną chorobę męża (który ostatecznie zmarł), która była przyczyną jej zadłużenia i wniosła o rozłożenie zadłużenia na raty.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 stycznia 2009 roku strona powodowa zawarła z pozwaną umowę konsolidacyjnego kredytu gotówkowego nr (...) na kwotę 16658,52 zł, z obowiązkiem ratalnej spłaty kredytu wraz z odsetkami w ratach miesięcznych po 408,73 zł. Kredyt został przeznaczony na spłatę 2 innych zobowiązań kredytowych, tj. w kwotach 10235,84 zł i 1843,97 zł, natomiast kwota 2920,19 zł przelana została na rachunek bankowy pozwanej.

Dowody:

- umowa konsolidacyjnego kredytu gotówkowego – k. 29-34,
- dyspozycja uruchomienia konsolidacyjnego kredytu gotówkowego – k. 35,
- wniosek o udzielenie konsolidacyjnego kredytu gotówkowego – k. 36,
- karta informacyjna kredytobiorcy – k. 37,
- oświadczenie o osiągalnych dochodach – k. 40.

Ponieważ pozwana nie wywiązywała się z warunków umowy strona powodowa pismem z dnia 18 stycznia 2011 roku wypowiedziała pozwanej umowę kredytu, ze wskazaniem, że całość zadłużenia z tego tytułu staje się wymagalna.

Dowód:

- wypowiedzenie – k. 38-39.

Pismem datowanym na dzień 20 grudnia 2012 roku strona powodowa wezwała pozwaną do dobrowolnej spłaty zobowiązania w terminie 3 dni od dnia otrzymania wezwania, jednakże bezskutecznie.

Dowód:

- ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty – k. 28.

W dniu 5 lutego 2013 roku strona powodowa wystawiła wyciąg z ksiąg banku o nr (...), w którym stwierdza wymagalność roszczenia na łączną kwotę 18464,77 zł, w tym z tytułu odsetek za opóźnienie, naliczonych od kapitału za okres od 22.11.2010 do 05.02.2013.

Dowód:

- wyciąg z ksiąg z dnia 5 lutego 2013 roku – k. 27.

Mąż pozwanej R. P. chorował na raka płaskonabłonkowego rogowaciejącego G-2 dna jamy ustnej. Zmarł w dniu 10 sierpnia 2012 roku.

Pozwana ma orzeczony umiarkowany stopień niepełnosprawności; cierpi na dolegliwości oddechowe (płuca), choruje na serce i nerki, obecnie oczekuje na operację serca, utrzymuje się z renty rodzinnej w wysokości 1546 zł miesięcznie.

Dowody:

- karta informacyjna leczenia szpitalnego pozwanej – k. 48-49,
- karta informacyjna leczenia szpitalnego męża pozwanej – k. 50-51,
- odpis skrócony aktu zgonu – k. 52,
- orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – k. 53,

- skierowanie do szpitala – k. 54,
- zaświadczenie lekarskie – k. 55.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo co do zasady zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 69 ust.1 prawa bankowego przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Stosownie natomiast do art. 354§1 kc dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że strony zawarły umowę konsolidacyjnego kredytu gotówkowego, a strona powodowa spełniła swe świadczenie stawiając do dyspozycji pozwanej umówiony kredyt. Wynika to z przedłożonych przez tę stronę dokumentów w postaci umowy kredytu, wezwania do zapłaty i wypowiedzenia kredytu oraz wyciągu z ksiąg banku, których pozwana, jak i w ogóle twierdzeń pozwu, nie kwestionowała. Natomiast pozwana nie w pełni wywiązała się z warunków umowy, wobec czego posiada zobowiązanie wobec strony powodowej. Powyższe wskazuje na zasadność żądań pozwu (pkt I wyroku), z zastrzeżeniami, o których mowa poniżej.

Pozwana nie neguje swej odpowiedzialności ani co do zasady ani co do wysokości, jednakże wskazuje na trudną sytuację, wynikłą z ciężkiej i długiej choroby męża (zakończoną jego zgonem). Powołuje mianowicie jego schorzenie postaci nowotworu jamy ustnej, z czym łączyło się długotrwałe i kosztowne leczenie, czego z uwagi na rodzaj choroby, nie sposób w świetle zasad logiki i doświadczenia życiowego kwestionować. Powołuje także obecne własne i liczne schorzenia oraz konieczność przejścia zabiegu operacyjnego (kardiologicznego). Obecnie pozwana ma orzeczony umiarkowany stopień niepełnosprawności, przebywa na rencie rodzinnej w wysokości 1546 zł miesięcznie. Suma tych okoliczności nakazuje sytuację pozwanej uznać za wyjątkową, szczególnie uzasadnioną w takim stopniu, by ocenić słuszne co do zasady żądania pozwu również pod kątem zasad wyrażonych w art. 5 kc, jak też uwzględnić wniosek o rozłożenie świadczenia na raty.

Prawną podstawę ostatniego wniosku stanowi art. 320 kpc, wedle którego w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty. Podstawy faktyczne zostały wskazane powyżej. Uzupełnić należy, iż przy uzyskiwanych dochodach, jak i wieku oraz schorzeniach pozwanej (zatem i jej możliwościach zarobkowych), świadczenie jednorazowe zdaje się być niemożliwym do realizacji przez zobowiązaną. Mogłoby to zresztą prowadzić do kolejnego zobowiązania konsolidacyjnego, zatem i kolejnych kosztów oraz odsetek, stanowiąc dla pozwanej tzw. pułapkę kredytową. Z kolei ewentualne przymusowe dochodzenie świadczenia zasądzonego /teoretycznie/ w całości napotykałoby ograniczenia egzekucyjne, a ponadto również potęgowałoby dalsze koszty, co również nie wpływałoby na polepszenie sytuacji wierzyciela. Jeżeli nadto z racji zdarzeń niezależnych, tj. chorób pozwanej i jej zmarłego męża, sytuacji tej nie można uznać za zawinioną przez pozwaną, a dodatkowo nie może ona liczyć na wsparcie (nie ma dzieci), jedynym racjonalnym rozwiązaniem pozostaje rozłożenie świadczenia na raty adekwatne do sytuacji materialnej pozwanej. Raty w wysokości orzeczonej w pkt II wyroku uwzględniają dochody pozwanej oraz konieczność leczenia, a więc i wydatki z tego tytułu, z drugiej zaś strony stanowią one realną wartość ekonomiczną, a nie jedynie symboliczną spłatę. Rozłożenie świadczenia na raty pozwoli także stronie powodowej na faktyczne otrzymanie spłat i uniknięcie potrzeby prowadzenia wątpliwego pod względem skuteczności postępowania egzekucyjnego. Z powyższych względów, na podstawie art. 320 kpc wniosek o rozłożenie świadczenia na raty został uwzględniony.

Powyższe okoliczności mają w ocenie sądu znaczenie także dla orzeczenia w zakresie żądanych w pozwie odsetek ustawowych. Sąd wziął bowiem pod uwagę, że pozwana początkowo spłacała kredyt, jednak zaprzestała z przyczyn

przez siebie niezawinionych, obecnie zaś deklaruje chęć dalszej spłaty zadłużenia, a wykonanie zobowiązania nastąpić powinno zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego (art. 354 kc). Jest oczywiste, że z racji opóźnienia (art. 481 kc) pozwana zasadniczo powinna zapłacić również odsetki. Jeżeli jednak przy ocenie wykonania jej zobowiązania w tym zakresie uwzględnić należy również, czy sposób wykonywania tego zobowiązania odpowiada jego społeczno-gospodarczemu (zatem nie tylko ekonomiczne) celowi, a także zasadom współżycia społecznego, sąd nie może pominąć tego, że spłacając zobowiązania pozwana zapewne pozbawiłaby siebie (a wcześniej męża) środków na leczenie. Jednocześnie wysokość zasądzonego świadczenia, na które składa się częściowo niespłacona kwota wierzytelności głównej, a w szczególności odsetki za opóźnienie wyliczone w oparciu o stawkę procentową w wysokości czterokrotności zmiennej stopy oprocentowania kredytu lombardowego NBP, tj. w kwocie 4899,38 zł (por. dokument prywatny w postaci wyciągu z ksiąg z dnia 5 lutego 2013 roku) zdaniem sądu stanowi o już dostatecznym zysku strony powodowej na kredycie udzielonym pozwanej (który jako kredyt konsolidacyjny uwzględnia zapewne oprocentowanie poprzednich kredytów). W tych realiach nadużyciem prawa byłoby domaganie się od pozwanej odsetek ustawowych za okres od dnia wniesienia pozwu (w (...), tj. 06.02.2013; dalsze żądanie odsetkowe, tj. za okres od daty wyroku upada z racji zastosowania art. 320 kpc) - takie działanie strony powodowej prowadziłoby w tym konkretnym przypadku do niezasadnego, nadmiernego obciążenia pozwanej (a wręcz mogłoby uniemożliwić jej spełnienia świadczenia zasadniczego) a więc nie jest uważane za wykonywanie prawa – art. 5 kc. Z tej przyczyny na podstawie w/w przepisu orzeczono o oddaleniu powództwa co do w/w odsetek

Orzeczenie o kosztach procesu zapadło na podstawie art. 98§1 i 3 kpc, zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Na koszty te składał się koszt zastępstwa prawnego w kwocie 2417 zł (łącznie z opłatą skarbową od złożenia pełnomocnictwa) oraz opłata od pozwu w wysokości 231 zł i opłata manipulacyjna uiszczona przez stronę powodową przy wytoczeniu powództwa w elektronicznym postępowaniu upominawczym w kwocie 5,58 zł – stąd w punkcie III wyroku sąd zasądził od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 2653,58 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.